

Effektivitet av screening med cellprover för att förebygga livmoderhalscancer efter 60 års ålder beroende av tidigare screening

SND-ID: snd1028-1. **Version:** 1.0. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/002910>

Tillhörande dokumentation

Codebook_1028-001.pdf (97.71 KB)

Citering

Sparén, P. (2017) Effektivitet av screening med cellprover för att förebygga livmoderhalscancer efter 60 års ålder beroende av tidigare screening (Version 1.0) [Dataset]. Karolinska Institutet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/002910>

Skapare/primärforskare

[Pär Sparén](#)

Forskningshuvudman

[Karolinska Institutet](#) - Institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik

Beskrivning

Bakgrund: I länder som har infört screening med cellprover för att förebygga livmoderhalscancer finns genomgående en hög incidens av sjukdomen hos äldre kvinnor (över 60 år). Hittills finns det inga studier som har undersökt effektiviteten av screening med cellprover mot livmoderhalscancer hos äldre kvinnor (över 60 år) som har tagit hänsyn till kvinnornas screeninghistoria i åldrarna 51-60 år. Vi utförde en nationell kohortstudie för att undersöka förekomsten av livmoderhalscancer efter 60 års ålder och effekten av screening med cellprover i åldrarna 61-65, beroende av kvinnornas screeninghistoria i åldrarna 51-60 år.

Metod och resultat: Med hjälp av det svenska befolkningsregistret följde vi 569 132 kvinnor födda 1919-1945 och folkbokförda i Sverige sedan 51 års ålder. Information om screening mot livmoderhalscancer, förekomst av livmoderhalscancer och kliniskt stadium hämtades från nationella register och kliniska journaler. Vi beräknade den kumulativa incidensen av livmoderhalscancer i åldrarna 61-80 år genom att använda "competing risk regression models". I Cox-regressionmodeller beräknade vi relativa risk att drabbas av livmoderhalscancer beroende på deltagande i screening efter 60 års ålder, för kvinnor med olika screeninghistoria i åldrarna 51-60 år, samt kontrollerade för födelsekohort och utbildningsnivå. För kvinnor som inte hade tagit cellprover i 50-årsåldern var den kumulativa incidensen 5,0 per 1000 kvinnor och screening i åldern 61-65 år minskade risken med 58% (HR=0.42, 95%CI=0.24-0.72), motsvarande en minskning med 3,3 cancerfall per 1000 kvinnor. För kvinnor med onormala cellprover i 50-årsåldern var den kumulativa riskminskningen dubbelt så stor och den relativa riskminskningen 40-57%. För kvinnor med enbart normala cellprover i 50-årsåldern fanns ingen statistiskt signifikant riskminskning av att ta cellprover efter 60 års ålder, oavsett ett eller flera negativa cellprover i 50-årsåldern. Däremot minskade antalet avancerade cancerfall i åldrarna 61-65 år för dessa kvinnor.

Slutsatser: Screening med cellprover i åldern 61-65 år minskar risken för livmoderhalscancer för kvinnor som inte har tagit cellprover i 50-årsåldern och för kvinnor som har haft onormala cellprover i denna ålder. För kvinnor med enbart normala cellprover i 50-årsåldern är riskminskningen inte statistiskt mätbar, men däremot ökar chansen att cancer upptäcks i tidigare stadier än annars. Dessa

resultat är viktiga för att utforma riktlinjer om i vilken ålder och under vilka förutsättningar screening med cellprover mot livmoderhalscancer ska avslutas.

Syfte:

Att ge vetenskaplig evidens för vilken ålder och under vilka kriterier screening med cellprover mot livmoderhalscancer ska avslutas. Vi undersökte därför effekten av screening med cellprover i åldrarna 61-65 år för att förebygga livmoderhalscancer i åldrarna 61-80 år, beroende av screeninghistoria i åldrarna 51-60 år.

Språk

[Engelska](#)

Analysenhet

[Grupp](#)

[Individ](#)

Population

Kvinnor bosatta i Sverige vid 51 års ålder och med screening register tillgängliga sedan 51 års ålder.

Tidsdimension

[Longitudinell](#)

Urvalsmetod

[Hela populationen/total räkning](#)

Tidsperiod(er) som undersökts

1970-01-01 – 2011-12-31

Variabler

12

Antal individer/objekt

569132

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Övrigt
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 1991 – 2013
- Datakälla: Register/handlingar/förteckningar: Administrativa, Register/handlingar/förteckningar: Medicinska/kliniska, Register/handlingar/förteckningar

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Geografisk beskrivning: National study

Ansvarig institution/enhet

Institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik

Finansiering 1

- Finansiär: Cancerfonden

Finansiering 2

- Finansiär: Stiftelsen för strategisk forskning, SSF
- Diarienummer hos finansiär: KF10-0046

Finansiering 3

- Finansiär: Vetenskapsrådet

Etikprövning

Stockholm - dnr 2011/921-32

Forskningsområde

[Medicin och hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Cervical screening](#), [Cervical cancer](#), [Cervical cancer prevention](#), [Äldre personer](#)

Publikationer

Effectiveness of cervical screening after age 60 according to screening history: nationwide cohort study, 2017

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via SND

Tillgång till data är begränsad

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Versioner

Version 1.0. 2017-08-28

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citation \(CSL\)](#)

Publicerad: 2017-08-28

Senast uppdaterad: 2017-10-18